

Uchwała Nr 125
Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 25 września 2025 r.

w sprawie zmian w Interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje zmiany w Interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Stefan Krajewski

Przewodniczący

Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Załącznik do uchwały Nr 125 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Rodzaj zmiany:

Wprowadzenie zmian ma na celu uproszczenie opisu zakresu wsparcia w ramach interwencji oraz umożliwienie lokalnym grupom działania realizacji międzynarodowych projektów partnerskich.

Proponowana zmiana PS WPR 2023-2027 (Zaznacz w trybie rejestracji zmian.)

Korekta opisu w części 5 Szczegółowy projekt, wymogi i warunki kwalifikowalności interwencji

(...)

Cele interwencji będą osiągnięte przez realizację operacji w następujących zakresach wsparcia:

1.rozwoj przedsiębiorczości, w tym rozwój biogospodarki lub zielonej gospodarki poprzez:

- a. podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne,
- b. rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej;

2.rozwoj pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie tworzenia lub rozwijania:

- a. gospodarstw agroturystycznych,
- b. zagród edukacyjnych,
- c. gospodarstw opiekuńczych;

3.rozwoj współpracy poprzez tworzenie lub rozwijanie krótkich łańcuchów żywnościowych;

~~4.poprawa dostępu do usług dla lokalnych społeczności, z wyłączeniem inwestycji infrastrukturalnych oraz operacji w zakresach wymienionych punktach 1-3;~~

~~5.4.przygotowanie koncepcji inteligentnej wsi;~~

~~5.6.poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej;~~

~~6.7.kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej, zielonej gospodarki, biogospodarki, wsparcie rozwoju wiedzy i umiejętności w zakresie innowacyjności, cyfryzacji lub przedsiębiorczości.~~

~~wsparcie wzmocnienia odporności cywilnej lokalnych społeczności poprzez szkolenia z obronności cywilnej lub inne działania proobronne, które będą budować świadomość społeczną, oraz~~

~~wsparcie działań na rzecz walki z dezinformacją, a także wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego i społecznego, z wyłączeniem inwestycji dotyczących budowy lub przebudowy elementów infrastruktury oraz małej architektury infrastrukturalnych;~~

~~7.8.włączenie społeczne seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji;~~

~~8.9. ochrona dziedzictwa kulturowego lub przyrodniczego polskiej wsi;~~

~~9.10. przygotowanie projektów partnerskich.~~

(...)

Kryteria wyboru:

1) Wdrażanie LSR.

W celu właściwego ukierunkowania pomocy rekomenduje się zastosowanie przez LGD przynajmniej części z kryteriów wyboru premiujących w szczególności operacje:

- objęte oddolnymi koncepcjami inteligentnej wsi – możliwość wyboru przez LGD najlepszych koncepcji, w ramach których projekty będą premiowane lub premiowanie projektów z każdej koncepcji, na utworzenie której LGD udzielił~~o~~o wsparcia,
- zapewniające racjonalne gospodarowanie zasobami lub ograniczające presję na

środowisko,

- dedykowane dla mieszkańców obszarów wiejskich, wykluczonych społecznie ze względu na przynależność do grup zdiagnozowanych jako grupy w niekorzystnej sytuacji,
 - w partnerstwie/projekty partnerskie, z wyłączeniem operacji, które z zasady są realizowane w partnerstwie (np. operacje w zakresie rozwój współpracy poprzez tworzenie lub rozwijanie krótkich łańcuchów żywnościowych) oraz międzynarodowych projektów partnerskich, w których wnioskodawcą jest LGD,
 - zintegrowane (łącznie różne dziedziny, tematyki, gospodarki, w celu kompleksowego zaspokojenia zdiagnozowanych potrzeb społeczności),
 - innowacyjne, gdzie innowacja jest określona na poziomie LSR (z uwzględnieniem stopnia rozwoju danego obszaru).
- (...)

Beneficjent realizujący operacje w zakresie inwestycji dotyczących budowy lub przebudowy elementów infrastruktury oraz małej architektury w infrastrukturę lub inwestycji produkcyjnych zobowiązuje się do zapewnienia trwałości inwestycji.

(...)

Opis wdrażania operacji własnych:

Operacja własna może być realizowana gdy realizuje cele publiczne oraz niekomercyjne oraz jest niezbędna do osiągnięcia danego celu/przedsięwzięcia LSR. ~~Koszty operacji własnych nie mogą stanowić więcej niż 20% budżetu komponentu Wdrażanie LSR.~~

Opis operacji w partnerstwie i projektów partnerskich:

Operacja realizowana w partnerstwie jest realizowana wyłącznie przez partnerów z obszaru jednej LSR. Na projekt partnerski składa się kilka operacji realizowanych przez partnerów z obszarów wykraczających poza jedną LSR.

Koszty operacji własnych oraz przygotowania i realizacji międzynarodowych projektów partnerskich, gdy beneficjentem jest LGD, nie mogą stanowić łącznie więcej niż 20% budżetu komponentu Wdrażanie LSR.

(...)

Podstawą realizacji operacji w partnerstwie i projektu partnerskiego jest umowa partnerska zawarta pomiędzy wszystkimi partnerami.

Operacje w partnerstwie i projekty partnerskie będą wybierane w ramach Wdrażania LSR, a więc w danym konkursie do ich wyboru stosowane będą te same kryteria wyboru operacji co w przypadku pozostałych operacji, z dodatkową preferencją dla operacji w partnerstwie/projektów partnerskich, z wyłączeniem operacji, które z zasady są realizowane w partnerstwie (np. operacje w zakresie rozwój współpracy poprzez tworzenie lub rozwijanie krótkich łańcuchów żywnościowych) oraz międzynarodowych projektów partnerskich, w których wnioskodawcą jest LGD. LGD może także ogłosić konkurs dedykowany projektom partnerskim lub operacjom w partnerstwie.

W przypadku uzyskania wsparcia na przygotowanie projektu partnerskiego konieczne jest, aby planowany był co najmniej jeden nabór wniosków w ramach którego będzie możliwość sfinansowania zadań partnera z obszaru objętego tą LSR w ramach realizacji projektu partnerskiego. zobowiązanie grantobiorcy do ubiegania się o wsparcie na jego realizację (spełnienie warunków udzielenia wsparcia na Wdrażanie LSR).

(...)

Beneficjent

1) Wdrażanie LSR:

- osoby fizyczne, w tym wykonujące działalność gospodarczą,
- osoby prawne, w tym organizacje pozarządowe, jednostki sektora finansów publicznych, mikro- i małe przedsiębiorstwa lub LGD (w ramach projektów grantowych lub operacji własnych lub międzynarodowych projektów partnerskich),
- jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

(...)

Korekta opisu w części 7 Forma i stawka wsparcia/kwoty/metody obliczeniowe

(...)

Zakres wsparcia na poziomie beneficjenta.

(...)

W przypadku Wdrażania LSR intensywność wsparcia będzie wynosiła:

- do 65% kosztów kwalifikowalnych, w przypadku operacji obejmujących inwestycje produkcyjne z wyłączeniem inne niż operacji realizowanych w ramach rozwoju pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych,
- do 85% kosztów kwalifikowalnych w przypadku operacji realizowanych w ramach rozwoju pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych albo operacji nieinwestycyjnych polegających na rozszerzeniu kręgu odbiorców poprzez szerszą promocję produktów wytwarzanych przez członków krótkiego łańcucha żywnościowego w ramach rozwijania krótkich łańcuchów żywnościowych,
- do 100% kosztów kwalifikowalnych na operacje nieinwestycyjne realizowane przez beneficjentów innych niż jednostki sektora finansów publicznych lub innych niż operacje polegające na rozszerzeniu kręgu odbiorców poprzez szerszą promocję produktów wytwarzanych przez członków krótkiego łańcucha żywnościowego w ramach rozwijania krótkich łańcuchów żywnościowych albo operacje inwestycyjne obejmujące inwestycje nieprodukcyjne w przypadku realizowane przez beneficjentów podmiotów innych niż jednostki sektora finansów publicznych,
- do 75% kosztów kwalifikowalnych na operacje obejmujące inwestycje nieprodukcyjne w przypadku realizowane przez jednostki sektora finansów publicznych, z czego pomoc finansowa z EFRROW wynosi maksymalnie 55% kosztów kwalifikowalnych, a pozostałe 20% kosztów kwalifikowalnych ze środków budżetu państwa.

(...)

Korekta opisu w części 9 Dodatkowe pytania/informacje specyficzne dla rodzaju interwencji
(...)

Na etapie wdrażania przewidziano premiowanie operacji w partnerstwie/projektów partnerskich. Operacje w partnerstwie będą mogły być realizowane z partnerami z obszaru jednej LSR, natomiast projekty partnerskie z partnerami spoza tego obszaru. Model wdrażania przewiduje zmianę roli LGD z realizatora na rolę podmiotu wybierającego operacje/beneficjenta realizującego operację ze środków LSR. Odstępstwem od tej reguły jest możliwość przygotowania i realizacji międzynarodowych projektów partnerskich, gdzie LGD może być jednym z partnerów takiego projektu i beneficjentem środków.

1. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

Wprowadzone zmiany polegają na połączeniu zakresu wsparcia poprawa dostępu do usług dla lokalnych społeczności oraz poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej (dotychczasowy zakres 4 i 6). Rezygnacja z dotychczasowego zakresu 4 i jednocześnie pozostawienie zakresu 6 w niezmienionym brzmieniu (po zmianie numeracji zakres 5: poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej ma na celu usunięcie licznych wątpliwości, do którego zakresu przypisać konkretne operacje. Zmiana ma charakter formalny, gdyż możliwość dofinansowania realizacji operacji, które dotychczasowo wpisywały się w zakres 4 pozostaje bez zmian. Połączenie tych dwóch zakresów powoduje, że zakres podmiotowy oraz przedmiotowy nie ulega zmianie, pozwala to tylko zrobić bardziej kompleksowe operacje, które będą miały w swoim zakresie elementy dostępu do usług jak i małej infrastruktury.

Wprowadzono zmianę w zakresie 6 poprzez rozszerzenie wsparcia rozwoju wiedzy i umiejętności w zakresie wzmocnienia odporności cywilnej lokalnych społeczności poprzez szkolenia z obronności cywilnej lub inne działania proobronne, które będą budować świadomość społeczną oraz działań na rzecz walki z dezinformacją. W obliczu dynamicznie zmieniających się warunków bezpieczeństwa kraju, LGD są dobrym miejscem budowania odporności cywilnej, świadomości społecznej i łączenia w tym celu lokalnych społeczności poprzez szkolenia z obronności cywilnej lub inne działania proobronne. Szkolenia z obronności cywilnej mogą być skierowane do osób pełniących funkcje związane z ochroną ludności i obroną cywilną, takich jak pracownicy urzędów, ale także do innych grup, w tym do ludności cywilnej.

Kolejną korektą jest uszczegółowienie brzmienia zakresu nr 6 (dotychczasowy zakres nr 7) poprzez zrezygnowanie z pojęcia inwestycji infrastrukturalnej i zastąpienie sformułowaniem inwestycji dotyczących budowy lub przebudowy elementów infrastruktury oraz małej architektury. Dotychczasowe sformułowanie miało charakter ogólny, co mogło prowadzić do niejednołitego rozumienia pojęcia. Nowe brzmienie w sposób precyzyjny wskazuje, że z tego zakresu wyłączone są ze wsparcia przedsięwzięcia związane zarówno z budową, jak i przebudową elementów infrastruktury, a także obiektów małej architektury.

Kolejną korektą jest sprostowanie omyłki pisarskiej (literówki). Korekta ma wyłącznie charakter redakcyjny.

Kolejną korektą jest doprecyzowanie treści dotyczącej rekomendacji stosowania przez lokalne grupy działania (LGD) kryteriów premiujących w szczególności operacje w partnerstwie/projekty partnerskie. Nie będą premiowane operacje, które z zasady są realizowane w partnerstwie oraz międzynarodowe projekty partnerskie, w których wnioskodawcą jest LGD. W dotychczasowym brzmieniu rekomendacja mogła być interpretowana w sposób prowadzący do powielania kryteriów premiujących dla operacji, które już z założenia spełniają wymóg partnerstwa lub premiowałyby operacje, w których wnioskodawcami są LGD. Dodanie powyższego wyłączenia zapewnia spójność systemu oceny operacji, eliminuje wątpliwości interpretacyjne i zapobiega sytuacjom, w których operacje realizowane obligatoryjnie w partnerstwie uzyskiwałyby dodatkowe punkty. Doprecyzowano zobowiązanie do zapewnienia trwałości inwestycji dla beneficjenta realizującego operacje inwestycyjne, zgodnie z wprowadzoną zmianą definicji inwestycji dotyczącej budowy lub przebudowy elementów infrastruktury oraz małej architektury.

Korekta w części dotyczącej opisu operacji w partnerstwie i projektów partnerskich

doprecyzowuje, że operacje realizowane w partnerstwie realizowane mogą być wyłącznie przez partnerów z obszaru jednej LSR. Zmiana ta ma na celu rozwianie wątpliwości dotyczących różnicy pomiędzy operacjami w partnerstwie a projektami partnerskimi. Dodatkowo w 20% limit budżetu komponentu Wdrażanie LSR, oprócz operacji własnych LGD włączono także operacje polegające na przygotowaniu i realizacji międzynarodowych projektów partnerskich, w których wnioskodawcą jest LGD.

Kolejna korekta wyłącza możliwość dodatkowej preferencji, dla operacji które z zasady są realizowane w partnerstwie np. operacje w zakresie rozwój współpracy poprzez tworzenie lub rozwijanie krótkich łańcuchów żywnościowych oraz dla międzynarodowych projektów partnerskich, w których wnioskodawcą jest LGD.

Kolejna korekta dotyczy przypadku uzyskania wsparcia na przygotowanie projektu partnerskiego i zobowiązuje do konieczności zaplanowania przez LGD co najmniej jednego naboru wniosków w ramach którego będzie możliwość sfinansowania zadań partnera z obszaru objętego tą LSR w ramach realizacji projektu partnerskiego. Ma ona na celu zapewnienie finansowania i umożliwienie realizacji przygotowanego wcześniej projektu partnerskiego. Korekta ma charakter techniczny, gdyż w dotychczasowym brzmieniu programu, regulacja ta odnosiła się do projektów grantowych, a przygotowanie projektów partnerskich nie będzie realizowane poprzez projekty grantowe tylko jako odrębny zakres wsparcia w ramach klasycznej ścieżki konkursowej.

Kolejna korekta wprowadza możliwość realizacji przez LGD międzynarodowych projektów partnerskich. Jest to odpowiedź na liczne postulaty LGD w tym zakresie, a także na rozwiązania stosowane w innych państwach członkowskich UE.

Korekta opisu w części 7 Forma i stawka wsparcia/kwoty/metody obliczeniowe: w części tej doprecyzowano intensywność pomocy dla poszczególnych rodzajów wnioskodawców oraz zakresów wsparcia. W związku z wprowadzeniem dodatkowego nieinwestycyjnego wariantu realizacji operacji w zakresie rozwoju KŁŻ polegającego na rozszerzeniu kręgu odbiorców poprzez szerszą promocję, wprowadzono możliwość dofinansowania takich operacji na poziomie 85%. Dodatkowo wyłączając możliwość dofinansowania takich operacji na poziomie 100%.

Korekta opisu w części 9 Dodatkowe pytania/informacje specyficzne dla rodzaju interwencji związana jest z wprowadzeniem możliwości przygotowania i realizacji międzynarodowych projektów partnerskich, gdzie LGD może być jednym z partnerów takiego projektu i beneficjentem środków.

2. Przepis zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 119 ust. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

3. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

19 września 2025 r.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Usprawnienie wdrażania interwencji oraz prawidłowe brzmienie tekstu

5. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

Proponowane zmiany nie mają wpływu na cele końcowe (targets) - art. 119 .9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r.

6. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

Proponowane zmiany nie mają wpływu na plan finansowy.